

SİRKÜLER

Sayı: Ekim 2018

İçindekiler

1. BÖLÜM	2
SOSYAL GÜVENLİK MEVZUATI.....	2
1. Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesine ilişkin Süre Uzatımı	2
2. Kreş ve Gündüz Bakımevi Yardımlarına İlişkin Sigorta Muafiyeti	2
2. BÖLÜM	2
ÇALIŞMA MEVZUATI	2
1. İş Sözleşmelerinde Türk Parası Zorunluluğu ve İstisnaları.....	2
2. İŞKUR “İşe İlk Adım Projesi” İşveren İstihdam Desteği.....	4

1. BÖLÜM SOSYAL GÜVENLİK MEVZUATI

1. Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesine İlişkin Süre Uzatımı

Değişen/Yayınlanan Mevzuat: 27 Ekim 2018 Tarihli ve 30578 Sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi Genel Tebliği (Sıra No:5)

İlgili Tebliğe istinaden, SGK aylık prim ve hizmet belgesi ile muhtasar beyannamenin birleştirilmesine ilişkin süre 01.10.2018 tarihinden 01.07.2019 tarihine kadar uzatılmıştır.

2. Kreş ve Gündüz Bakımevi Yardımlarına İlişkin Sigorta Muafiyeti

Değişen/Yayınlanan Mevzuat: Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü’nün 12/10/2018 tarihli ve “Kreş ve gündüz bakımevi yardımı” konulu Genel Yazısı

İlgili Genel Yazıya istinaden, kreş ve gündüz bakımevi hizmeti alan çalışanların her bir çocuğu için işveren tarafından kreş ve gündüz bakımevi hizmetini veren gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerine yapılan ödemeler, sigortalıya doğrudan yapılan bir ödeme olmadığından sigorta primine esas kazanç kapsamında değerlendirilmeyecektir. Ancak, söz konusu ödemenin nakdi olarak doğrudan çalışana yapılması halinde ise sigortalının prime esas kazanç hesabında dikkate alınacak ödeme olarak değerlendirilecektir.

2. BÖLÜM ÇALIŞMA MEVZUATI

1. İş Sözleşmelerinde Türk Parası Zorunluluğu ve İstisnaları

Değişen/Yayınlanan Mevzuat: 6 Ekim 2018 Tarihli ve 30557 Sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008-32/34)’De Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (TEBLİĞ NO: 2018-32/51)

Bilindiği üzere, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair 85 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı, 13 Eylül 2018 tarih ve 30534 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış ve aynı tarihte yürürlüğe girmiştir. Yukarıda belirtilen ilgili Tebliğ’e göre, yayınlanan Cumhurbaşkanlığı kararının istisna durumları belirlenmiştir. İş sözleşmeleri açısından önemli olan istisnai durumlar aşağıda açıklanmıştır.

- Türkiye’de yerleşik kişiler; yurt dışında ifa edilecekler dışında kalan, kendi aralarında akdedecekleri, iş sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştıramazlar.
- Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan Türkiye’de yerleşik kişilerin taraf olduğu iş sözleşmelerinde, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkündür.
- Dışarıda yerleşik kişilerin Türkiye’de bulunan; şube, temsilcilik, ofis, irtibat bürosu, doğrudan veya dolaylı olarak yüzde elli ve üzerinde pay sahipliklerinin bulunduğu şirketler ile serbest bölgedeki faaliyetleri kapsamında serbest bölgelerdeki şirketlerin taraf olduğu iş ve hizmet sözleşmelerinde, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkündür.
- Türkiye’de yerleşik yolcu, yük veya posta taşıma faaliyetinde bulunan ticari havayolu işletmeleri; hava taşıma araçlarına, motorlarına ve bunların aksam ve parçalarına yönelik teknik bakım hizmeti veren şirketler; sivil havacılık mevzuatı kapsamında havalimanlarında yer hizmetleri yapmak üzere çalışma ruhsatı alan veya yetkilendirilen kamu ya da özel hukuk tüzel kişiliği statüsündeki kuruluşlar ile söz konusu kuruluşların kurdukları işletme ve şirketler ile doğrudan veya dolaylı olarak sermayelerinde en az %50 hisse oranına sahip olduğu ortaklıkların Türkiye’de yerleşik kişilerle döviz cinsinden veya dövize endeksli bedeller içeren gayrimenkul satış, gayrimenkul kiralama ve iş sözleşmeleri haricindeki sözleşmeleri akdetmeleri mümkündür.
- Sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkün olmayan sözleşmelerde yer alan bedeller Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın Geçici 8 inci maddesi kapsamında Türk parası olarak taraflarca yeniden belirlenirken mutabakata varılamazsa; akdedilen sözleşmelerde döviz veya dövize endeksli olarak belirlenen bedeller, söz konusu bedellerin 2/1/2018 tarihinde belirlenen gösterge niteliğindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası efektif satış kuru kullanılarak hesaplanan Türk parası cinsinden karşılığının 2/1/2018 tarihinden bedellerin yeniden belirlendiği tarihe kadar Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği tüketici fiyat endeksi (TÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak artırılması suretiyle belirlenir.

2. İŞKUR “İşe İlk Adım Projesi” İşveren İstihdam Desteği

Değişen/Yayınlanan Mevzuat: T.C. Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü Aktif İşgücü Hizmetleri Dairesi Başkanlığı tarafından 11.10.2018 tarihinde yayınlanan “İşe İlk Adım Projesi Uygulama Usul ve Esasları”

İŞKUR tarafından düzenlenen ilgili projeye dahil olan işverenlerin, zorunlu istihdam sürecinde proje kapsamında istihdam edilen katılımcıya ödenen ücretin net asgari ücretin % 50'sine karşılık gelen tutarı, zorunlu istihdam sürecinden sonraki on iki aylık dönemde de % 25'i İşsizlik Sigorta fonundan karşılanacaktır. Proje kapsamında verilecek destek 01.08.2018-31.12.2018 tarihleri arasında açılan programları kapsayacaktır. İşe İlk Adım Projesi Uygulamasının genel esasları aşağıda belirtilmiştir.

İşbaşı Eğitim Programı Uygulama Aşaması

İşveren ve katılımcı arasında düzenlenecek program şartlarını içeren işbaşı eğitim programı sözleşmesi imzalanır ve İŞKUR İl Müdürlüğüne uygun bulunması halinde yürürlüğe girer.

Proje kapsamındaki işbaşı eğitim programları en fazla altı ay olarak düzenlenecek ve işverenlerden en az %50 istihdam taahhüdü alınacaktır. Tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerde Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme modüllerinin asgari sürelerinden az olmamak kaydıyla program düzenlenmesi gerektiğinden asgari modül süresi altı ayı geçen programlarda altı aydan fazla süre belirlenebilecektir. Daha önce İŞKUR İl Müdürlüklerine verilen talimatlarda belirtilen geleceğin meslekleri ve muhabirlik ile ilgili mesleklerde de 9 aya kadar program düzenlenmesi mümkündür. Zorunlu istihdam sürecinden sonra 12 ay istihdam taahhüdü verilen ve altı aydan fazla süreyle düzenlenen programların zorunlu istihdam sürecinde işverenlere verilecek destek en fazla altı ay olarak uygulanır. Zorunlu istihdam sürecinden sonra on iki ay istihdam taahhüdü verilen ve altı aydan daha az süren işbaşı eğitim programlarında ise zorunlu istihdam süreci program süresi kadar uygulanacağından ücret desteği de bu süre kadar verilecektir.

Örnek 1: Proje kapsamında 17.09.2018 tarihinde başlayan altı aylık bir işbaşı eğitim programı en geç 17.03.2019 tarihinde sona erecektir.

Programın ¼'lik süresinin sonunda programa devam eden katılımcıların en az yüzde ellisi programın bitiş tarihinden itibaren otuz gün içerisinde aynı meslekte işe başlatılmak kaydıyla en az fiili program süresi kadar işveren tarafından aynı işyerinde (aynı işverene ait işyerinde) istihdam edilme zorunluluğu bulunmaktadır. ¼'lik sürenin sonunda programa devam eden katılımcı bulunması ancak program sonunda katılımcı kalmaması istihdam yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz. Proje kapsamında program sonrasında istihdam edilen katılımcının altmış günden az olmamak üzere en az program fiili süresi kadar istihdamda kalması gerekmektedir. Zorunlu ve isteğe bağlı istihdam süreçlerinde destekten faydalanılabilmesi için sigortalının kesintisiz istihdam edilmesi gerekmekte olup, "06.Kısmi İstihdam" ve "07.Puantaj Kayıtları" kodlu eksik gün nedenleri istihdamı kesintiye

uğratacağından bu kodlarla eksik prim günü bildirimini durumunda işveren ilgili ayda söz konusu katılımcı için destekten yararlanamayacaktır.

Destekten Yararlanma Şartları

a) Proje kapsamında düzenlenecek programlara 18-29 yaş aralığındaki (en az 19 yaşından gün almış ve 30 yaşından gün almamış olan) iki yıllık yükseköğretim veya dört yıllık fakülte mezunları katılacaktır. Program başlama tarihinde otuz yaşından gün almamış, ancak program devam ederken olacak durumda olanlar da programa katılabilecektir.

b) Proje kapsamındaki programlardan yararlanmak için mezuniyet şartı aranacaktır. Katılımcıların program başlama tarihi itibarıyla mezun olmuş olması gerekmektedir. Dolayısıyla program sürecinde mezun olabilecek durumda bulunan öğrenciler proje kapsamındaki programlara katılamayacaktır.

c) Katılımcının mezuniyet durumunun programa başvuru yapılırken sistemden sorgulanamaması durumunda mezuniyet belgesinin ibrazı zorunludur.

ç) Zorunlu istihdam sürecinden sonra destekten yararlanmak isteyen işveren ile il müdürlüğü arasında destekten yararlanılacak kişi sayısı, destek süresi (12 ay olacak şekilde), destek miktarı vb. hususları içeren "İsteğe Bağlı İstihdam Sözleşmesi" imzalanır. İsteğe Bağlı İstihdam Sözleşmesinin imzalanması durumunda sözleşme kapsamında istihdamına devam edilecek sigortalılar için zorunlu istihdam süreci için net asgari ücretin %50'si aylık olarak hesaplanarak işverene tek seferde toplu olarak ödenecektir. İşverenlerin programa başvuru yapabilmeleri için Yönetmelikte yer alan şartları taşımaları gerekmektedir. Program süresince 18-29 yaş aralığında bulunan ve program bitiminde istihdam edilen katılımcıların destekten yararlandıkları dönemde yirmi dokuz yaşını geçmesi destekten yararlanmaya engel teşkil etmeyecektir.

d) Zorunlu istihdam sürecinin tamamlanmasını izleyen en geç 45 işgünü içerisinde işveren ile il müdürlüğü arasında İsteğe Bağlı İstihdam Sözleşmesinin imzalanması gerekmektedir.

e) İşverenler, programın bittiği tarihteki fiili çalışan sayısına eşit veya bu sayıdan fazla sigortalı çalıştırdıkları aylarda destekten faydalanabilecektir. Fiili çalışan sayısı hesabında genelge hükümleri uygulanacaktır. Söz konusu tespit, Sosyal Güvenlik Kurumu'na ibraz edilen çalışan sayısını gösterir belgeler üzerinden gerçekleştirilecektir.

Örnek 2: 19.03.2019 tarihinde sona eren işbaşı eğitim programının bittiği tarihte 37 fiili çalışanı olduğu tespit edilen işveren 37 ve daha fazla sigortalı çalıştırdığı aylarda destekten yararlanabilecektir.

f) SGK'ya yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası, gecikme zammı ve yapılandırılmamış vergi borcu bulunan işverenler destekten faydalanamazlar.

g) Ödeme dekontları ve sigortalı hizmet listeleri ücret ödemesinin gerçekleştirildiği ay sonunu takip eden yedinci iş günü mesai bitimine kadar İŞKUR'a ibraz edilmelidir. Aksi takdirde ilgili ay için destekten faydalanılamayacaktır. Ayrıca, zorunlu istihdam sürecine ilişkin destek, aylık olarak hesaplanarak işverene tek seferde toplu ödeme yapılarak gerçekleştirilecektir. Bu ödemenin gerçekleştirilebilmesi için isteğe bağlı istihdam sözleşmesinin imzalandığı ay sonunu takip eden ayın onuncu iş günü mesai bitimine kadar gerekli belgelerin ibraz edilmesi gerekmektedir.

ğ) İsteğe bağlı istihdam sürecinde destekten yararlanma süresi her halükarda on iki ayı geçemeyecektir. İşverenin on iki aylık süre zarfında destekten yararlanmaya ilişkin şartları taşımadığı aylar on iki aylık süreden düşülür.

Örnek 3: 15.02.2019 tarihinde destekten yararlanmaya başlayan işverenin 15.02.2020'ye kadar olan dönemde 3 ay destekten yararlanma şartlarını taşıması halinde 9 ay destekten yararlanabilme imkânı olacaktır.

h) İşveren, desteğe konu sigortalı için aylık en az net asgari ücret düzeyinde (bekar ve çocuksuz işçi için asgari geçim indirimini dahil ödenen tutar) ödeme yapması durumunda destekten faydalanabilir.

i) Desteğe konu sigortalı sayısı İsteğe Bağlı İstihdam Sözleşmesinde belirlenecektir.

i) Destekten yararlanan dönemde desteğe konu sigortalının işveren tarafından işten çıkarılması veya kendi isteğiyle işten ayrılması halinde destek sona erer ve işverene söz konusu sigortalı için ilgili ayda ödeme yapılmaz.

j) Program sonrasındaki zorunlu istihdam süreci başlamadan önce katılımcı istihdam edilmeyi kabul etmezse işverenin katılımcı yerine program dışı istihdam yaparak destekten yararlanması mümkün olmayacaktır. Zorunlu istihdam süreci bittikten sonra isteğe bağlı istihdam süreci başlangıcında da sigortalı istihdam edilmeyi kabul etmezse işveren destekten yararlanamayacaktır. Ancak aynı meslekte İŞKUR tarafından düzenlenen programdan mezun olmuş ve projeden yararlanma şartlarını taşıyan kişilerin istihdam edilmesi durumunda destekten yararlanmaya devam edilebilecektir. Ayrıca işverenin destekten yararlanmaması zorunlu istihdam yükümlülüğünü ortadan kaldırmayacaktır.

Ödeme Başvurusu ve İbraz Edilecek Belgeler

Ödemeler, zorunlu istihdam sürecinde tek seferde, isteğe bağlı istihdam sürecinde ise aylık olarak ilgili aya ilişkin aşağıda sıralanan belgelerin işveren tarafından İŞKUR'a ibrazı ve bu belgelerin Kurum tarafından inceleme işlemlerinin tamamlanması sonucunda yapılır.

İşverene yapılacak ödemelerde aşağıdaki bilgi ve belgeler istenir;

a) İlk defa yapılacak ödemelerde işveren banka hesap numarası,

b) İlk defa yapılacak ödemelerde destekten yararlanılacak kişiye ilişkin SGK işe giriş bildirgesi,

c) İstihdam edilen katılımcılara ücret ödemesi yapıldığına dair belgeler,

ç) Ödeme yapılacak aya ilişkin SGK tahakkuk fişleri ile ödendiğini gösterir bankası dekontu ve sigortalı hizmet dökümü,

d) İlk defa yapılacak ödemelerde SGK'ya yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmadığına ilişkin belge,

e) İşe İlk Adım Projesi Eğitim Raporu

f) İşe İlk Adım Projesi Katılımcı Devam Çizelgesi

Beş sigortalıdan daha az çalışanı olan işverenler de yukarıda sayılan belgeleri ibraz etmesi şartıyla destekten faydalanabilecektir.

Belgelerin tesliminden itibaren İŞKUR tarafından gerekli incelemeler yapılarak on işgünü içerisinde net asgari ücret üzerinden hesaplanan miktarlar işverenin hesabına aktarılarak ödemeler gerçekleştirilir. Banka ödeme dekontları her durumda ödemesi yapılacak aya ait olmalıdır.

Ödeme Miktarı ve Ödemelere İlişkin İş Ve İşlemler

Zorunlu istihdam sürecinde proje kapsamında istihdam edilen katılımcıya ödenen ücretin net asgari ücretin % 50'sine karşılık gelen tutarı, zorunlu istihdam sürecinden sonraki 12 aylık dönemde de % 25'i fondan karşılanacaktır. Ödemeler ilgili yıla ait Asgari Ücret Tespit Komisyonu'na belirlenen ve içinde bulunulan yıl için yürürlükteki net asgari ücret (bekar ve çocuksuz işçi için asgari geçim indirimi dahil ödenen tutar) üzerinden hesaplama yapılarak gerçekleştirilecektir.

Örnek 1: Proje kapsamında 01.10.2018 tarihinde başlayan işbaşı eğitim programı 30.03.2019 tarihinde sona ermiştir. Katılımcı (A) işveren tarafından 01.04.2019 tarihinde istihdam edilmeye başlanmış ve zorunlu istihdam süreci 01.10.2019 tarihinde sona ermiştir. Proje sözleşmesine istinaden (A)'yı 02.10.2019-02.10.2020 tarihleri arasında istihdam etmeye devam eden işverene Nisan-Ekim 2019 dönemi boyunca o yıla ait net asgari ücretin (bekar ve çocuksuz işçi için asgari geçim indirimi dahil ödenen tutar) % 50'si, Kasım 2019-Ekim 2020 dönemi boyunca da ilgili yıla ait net asgari ücretin (bekar ve çocuksuz işçi için asgari geçim indirimi dahil ödenen tutar) % 25'i destek olarak ödenecektir.

İşverene ücret desteği dışında İŞKUR tarafından herhangi bir ödeme (sigorta primi, vergi vb.) yapılmayacaktır.

İşveren tarafından, ücret desteği sağlanan süre boyunca (istihdam süreci) destek sağlanan kişiye ayda en az sekiz saat süreyle Mesleki Eğitim/Oryantasyon/İşe Uyum/Çalışma Hayatına Uyum eğitimi vermek/verdirmek zorundadır. Eğitim tek seferde verilebileceği gibi günde bir saatten az olmamak üzere günlere bölünerek de verilebilir. İşveren tarafından gerçekleştirilen eğitimlere ilişkin Eğitim Raporunun izleyen ayın yedinci iş günü mesai bitimine kadar İŞKUR'a ibraz edilmesi gerekmektedir.

Ayrıca işveren tarafından, ücret desteği sağlanan süre boyunca (istihdam süreci) katılımcıların devam durumlarının İşe İlk Adım Projesi Katılımcı Devam Çizelgesi ile izleyen ayın yedinci iş günü mesai bitimine kadar İŞKUR'a ibraz edilmesi gerekmektedir.

Desteğe konu katılımcının aynı işverene ait işyerinde fiilen çalışması esastır. İŞKUR tarafından işverenin desteklendiği dönemde desteğe konu katılımcının işverene ait olmayan başka bir işyerinde sigortalı olarak çalışması durumunda işverene ödeme yapılmaz.

İdari ve Maddi Yaptırımlar

İşbaşı eğitim programı süresince taraflarca Yönetmelik, Genelge ve sözleşme hükümlerine aykırı işlem yapılması durumunda Yönetmelik ve Genelgede yer alan yaptırımlar uygulanır.

İstihdam sürecinde işveren ve sigortalı arasında meydana gelen uyuşmazlıklarda 4857 sayılı İş Kanunu hükümleri geçerli olacaktır.

İşveren tarafından destekten faydalanılan dönemde sözleşme hükümlerine aykırı işlem yapıldığının, gerçeğe aykırı beyanda bulunulduğunun, Kurumu yanıltıcı bilgi ve belge düzenlendiğinin tespiti halinde gerçekleştirilen destek ödemeleri yasal faiziyle işverenden tahsil edilir.

Katılımcı tarafından iş sözleşmesinin, 4857 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde yer alan hükümlere istinaden feshedilmesi halinde sigortalı için gerçekleştirilen destek ödemeleri yasal faiziyle işverenden tahsil edilir.

İşveren tarafından iş sözleşmesinin, 4857 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde yer alan hükümlere istinaden feshedilmesi halinde, katılımcı projeye konu destek kapsamında aynı veya başka işveren tarafından istihdam edilemeyecektir.

İş sözleşmesinin feshedildiği durumlarda durumun fesih kararı alan tarafça yazılı olarak ve gerekçeleriyle birlikte en geç üç işgünü içinde İŞKUR'a bildirmesi gerekmektedir. Fesih kararının İŞKUR'a bildiriminden itibaren ilgili yaptırımlar İŞKUR İl Müdürlüğüne uygulanır.